

1. ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมสุขภาพเด็กและสตรีตั้งครรภ์ 1,000 วันแรกแห่งชีวิต อำเภोजุน
2. หน่วยงานที่รับผิดชอบ : เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภोजุน
3. ความเป็นมา หลักการและเหตุผล

จากนโยบาย Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนและทิศทางหนึ่งคือการยกระดับคุณภาพคน โดยมีการกำหนดคุณลักษณะของคนไทย 4.0 คือ คนไทยมี IQ เฉลี่ยไม่ต่ำกว่ามาตรฐาน 100 ภายใน 5 ปี และร้อยละ 70 ของเด็กไทยมีคะแนน EQ ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน โดยเฉพาะใน 1,000 วันแรกของชีวิตนับตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงสองขวบปีแรกเป็นช่วงทองของเด็กที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาการสมองเพราะเป็นช่วงที่โครงสร้างสมองมีการพัฒนาสูงสุดทั้งการสร้างเซลล์สมองและการเชื่อมโยงระหว่างเซลล์สมองเกิดเป็นโครงข่ายใยประสาทนับล้านโครงข่าย ทำให้เกิดการสื่อสารระหว่างเซลล์อย่างมีประสิทธิภาพมีผลต่อพัฒนาการทางสมองของเด็กส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นเด็กจึงควรได้รับสารอาหารที่ครบถ้วนในช่วงเวลาดังกล่าว โดยช่วง 270 วันอยู่ในท้องแม่ ช่วง 180 วัน (แรกเกิดถึง 6 เดือน) จากนั้น 550 วัน (หลัง 6 เดือนถึง 2 ปี) ลูกควรได้รับการเตรียมพร้อมสมองร่วมกับพัฒนาทักษะของเด็กโดยกระบวนการกระตุ้นผ่านกิจวัตรประจำวัน ในรูปแบบกิน กอด เล่น เล่า นอนเฝ้าดูฟัน ที่เหมาะสมจากผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างเด็กไทยให้มีคุณภาพ ดังนั้นการส่งเสริมสุขภาพสตรีตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยจึงเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการพัฒนาคุณภาพเริ่มตั้งแต่อยู่ในครรภ์ เพื่อการตั้งครรภ์และการคลอดเป็นไปด้วยความราบรื่น มารดาและทารกปลอดภัย ปราศจากภาวะแทรกซ้อนและมีสุขภาพที่แข็งแรง น้ำหนักทารกแรกเกิดเป็นข้อบ่งชี้ที่สำคัญของการเจริญเติบโตและการมีชีวิตรอดของทารก ทารกที่มีน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัมมีอัตราการอยู่รอดต่ำ มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการเด็กล่าช้า ระบบภูมิคุ้มกันต่ำ

แนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยในระดับจังหวัดในเขตสุขภาพที่ 1 ได้เริ่มมีการพัฒนาการกลไกการทำงานโดยคณะอนุกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัดตั้งแต่ปี 2559 ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และมีเลขานุการร่วมจาก 4 หน่วยงาน ประกอบด้วยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด และสำนักงานพื้นที่การศึกษาจังหวัด ร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์และประเด็นปัญหาสำคัญของเด็กปฐมวัย เพื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ในการทำงาน จากผลการดำเนินงานด้านอนามัยแม่และเด็กเครือข่ายบริการสุขภาพอำเภोजุน ปีงบประมาณ 2560 และ 2561 พบว่า หญิงตั้งครรภ์มาฝากครรภ์ครั้งแรกอายุครรภ์น้อยกว่า 12 สัปดาห์ ร้อยละ 84.66 และ ร้อยละ 87.01 ตามลำดับ (เป้าหมายมากกว่าร้อยละ 60) ทารกแรกคลอดน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม ร้อยละ 7.35 และร้อยละ 4.49 ตามลำดับ (เป้าหมายน้อยกว่าร้อยละ 7) เด็กอายุแรกเกิดถึง 6 เดือนได้รับการเลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียว 6 เดือน ร้อยละ 59.86 และร้อยละ 78.28 ตามลำดับ (เป้าหมายมากกว่าร้อยละ 50) เด็กแรกเกิดถึง 5 ปี มีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ 97.10 และร้อยละ 92.18 ตามลำดับ (เป้าหมายมากกว่าร้อยละ 85) ดังนั้นเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง ยั่งยืน และมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และให้สอดคล้องยุทธศาสตร์ “มนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ 21” เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภोजุน จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพเด็กและสตรีตั้งครรภ์ 1,000 วันแรกแห่งชีวิต อำเภोजุน ขึ้น

แผนงาน/โครงการ

ได้รับการตรวจสอบ และรับรองสำเนา โดย
 กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์.....
 งานตรวจสอบภายใน.....
 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา

4. วัตถุประสงค์

- 5.1 เพื่อให้หญิงตั้งครรภ์ทุกคนได้รับความรู้และทักษะในการปฏิบัติตัวเพื่อส่งเสริมอนามัยแม่และเด็ก ส่งเสริมพัฒนาการและการเจริญเติบโตของทารกในครรภ์
- 5.2 เพื่อสนับสนุนให้เด็กแรกเกิดถึง 6 เดือน กินนมแม่อย่างเดียว
- 5.3 เพื่อสนับสนุนให้เด็กแรกเกิดถึง 2 ปี มีพัฒนาการสมวัย สูงดีสมส่วน และฟันไม่ผุ
- 5.4 เพื่อส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขภาพ และการเลี้ยงดูได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

5. กลุ่มเป้าหมาย

6.1 หญิงตั้งครรภ์และสามี หรือสมาชิกในครอบครัว	จำนวน 120 คน
6.2 ผู้ปกครอง / ผู้เลี้ยงดูเด็กแรกเกิดถึง 2 ปี	จำนวน 200 คน

6. วิธีดำเนินการ / กิจกรรมดำเนินการ

6.1 ชั้นเตรียมการ

- 1) ผู้รับผิดชอบงานจัดทำแผนงานโครงการ
- 2) ประชุมชี้แจงนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน และวิธีการควบคุมกำกับงานโครงการแก่ทีมคณะทำงานพัฒนาการคุณภาพงานอนามัยแม่และเด็กอำเภอจน
- 3) วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เป้าหมายดำเนินงาน ชี้แจงนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน กำหนดกลุ่มเป้าหมาย
- 4) ดำเนินการตามแนวทางปฏิทินการปฏิบัติสำหรับหญิงตั้งครรภ์และเด็กแรกเกิดถึง 2 ปี “พันธะสัญญา 1,000 วัน”

6.2 ชั้นดำเนินการ

6.2.1 กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและติดตามหญิงตั้งครรภ์ที่ขึ้นทะเบียนมหัศจรรย์ 1,000 วันแรกแห่งชีวิต

- 1) หน่วยบริการและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนค้นหาหญิงตั้งครรภ์และแนะนำเข้าร่วมกิจกรรมโครงการ
- 2) หน่วยบริการคัดกรอง ค้นหาหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงเข้าร่วมโครงการ และจัดทำเอกสารข้อมูลจัดทำแผนกำกับดูแลสำหรับหญิงตั้งครรภ์กลุ่มเสี่ยงรายบุคคล
- 3) หน่วยบริการจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่หญิงตั้งครรภ์ตามหลักสูตรเนื้อหา การส่งเสริมสุขภาพ 1,000 วันแรกแห่งชีวิต
- 4) ติดตามเยี่ยมหญิงตั้งครรภ์กลุ่มเสี่ยงที่เข้าร่วมโครงการ

แผนงาน/โครงการ

ได้รับการตรวจสอบ และรับรองสำเนา โดย
 กลุ่มงานพัฒนาระบบสาธารณสุข.....
 งานตรวจสอบภายใน.....
 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา

6.2.2 กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและติดตามเด็กกลุ่มเสี่ยง อายุแรกเกิดถึง 2 ปี

- 1) หน่วยบริการและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวน ค้นหาเด็กแรกเกิดถึง 2 ปี ในพื้นที่และแนะนำเข้าร่วมกิจกรรมโครงการมหัศจรรย์ 1,000 วันแรกแห่งชีวิต
- 2) หน่วยบริการจัดบริการคัดกรอง ค้นหาเด็กที่มีภาวะเสี่ยงเข้าร่วมโครงการ
- 3) หน่วยบริการจัดทำเอกสารข้อมูลและแผนกำกับดูแล แผนปฏิบัติงาน และกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ สำหรับเด็กกลุ่มเสี่ยงรายบุคคล
- 4) หน่วยบริการจัดกิจกรรมให้ความรู้และพัฒนาทักษะผู้ปกครอง / ผู้เลี้ยงดูเด็ก ตามหลักสูตรเนื้อหา การส่งเสริมสุขภาพ 1,000 วันแรกแห่งชีวิต
- 5) หน่วยบริการ เยี่ยมติดตามเด็กกลุ่มเสี่ยงที่เข้าร่วมโครงการ

6.3 วิธีการติดตามประเมินผล

- 1) หน่วยบริการมีการจัดเก็บข้อมูลการให้บริการทุกเดือน มีการสรุปความก้าวหน้าการดำเนินงาน วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และกำหนดแนวทางการปรับปรุงระบบบริการร่วมกันภายในเครือข่าย
- 2) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอร่วมกับโรงพยาบาลจน ควบคุม กำกับงาน รวบรวมและจัดทำ รายงานความก้าวหน้าตามกิจกรรมโครงการ
- 3) วัดผลจากความก้าวหน้าระดับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และผลผลิตของโครงการ

7. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

เดือน พฤศจิกายน 2561 - ธันวาคม 2561

แผนงาน/โครงการ

ได้รับการตรวจสอบ และรับรองสำเนา โดย

กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์.....

งานตรวจสอบภายใน.....

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา

8. งบประมาณ

งบส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคระดับพื้นที่ (PPA) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 1 เชียงใหม่ จำนวน 43,523 บาท (สี่หมื่นสามพันห้าร้อยยี่สิบสามบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียด กิจกรรมและการใช้งบประมาณ ดังนี้

รายละเอียดการใช้งบประมาณ

กิจกรรมหลัก/กิจกรรมดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
1. จัดประชุมชี้แจงการดำเนินงานในคณะทำงาน MCH เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอจุนและประชุมสรุปผลการดำเนินงาน จำนวน 17 คน จำนวน 2 ครั้ง 1.1 ค่าอาหารมือละ 70บาท x 2 มื้อ x 17 คน = 2,380 บาท 1.2 ค่าอาหารว่าง มื้อละ 25 บาท x 4 มื้อ x 17คน = 1,700 บาท 1.3 ค่าวัสดุประชุม = 1,043 บาท	5,123	PPA ปี 61	พย. - ธค. 61	นางวารุณี มีฉลาด/นายจักราวุฒิ สิริศิริสวัสดิ์
2. หน่วยบริการจัดบริการประชุมหญิงตั้งครรภ์และครอบครัว หลักสูตรส่งเสริมสุขภาพมหัศจรรย์ 1,000 วันแรกแห่งชีวิต จำนวน 1 วัน/แห่ง จำนวน 120 คน 1 ครั้ง 2.1 ค่าอาหารมือละ 70 บาท x 1 มื้อ x 120 คน = 8,400 บาท 2.2 ค่าอาหารว่างมือละ 25 บาท x 2 มื้อ x 120 คน = 6,000 บาท	14,400	PPA ปี 61	พย. - ธค. 61	รพ.จุน /รพ.สต.
3. หน่วยบริการจัดบริการประชุมผู้ปกครอง/ผู้เลี้ยงดูเด็กหลักสูตรส่งเสริมสุขภาพมหัศจรรย์ 1,000 วันแรกแห่งชีวิต จำนวน 1 วัน/แห่ง จำนวน 200 คน 1 ครั้ง 3.1 ค่าอาหารมือละ 70 บาท x 1 มื้อ x 200 คน = 14,000 บาท 3.2 ค่าอาหารว่างมือละ 25 บาท x 2 มื้อ x 200 คน = 10,000 บาท	24,000	PPA ปี 61	พย. - ธค. 61	รพ.จุน /รพ.สต.
รวมงบประมาณทั้งหมด	43,523	บาท (สี่หมื่นสามพันห้าร้อยยี่สิบสามบาทถ้วน)		

แผนงาน/โครงการ
ได้รับการตรวจสอบ และรับรองสำเนา โดย
กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์.....
งานตรวจสอบภายใน.....
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา

หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายสามารถถัวเฉลี่ยได้ทุกรายการ/กิจกรรม

9. ผลผลิตโครงการ

- 10.1 หญิงตั้งครรภ์และครอบครัวได้รับการส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 120 คน ✓
 10.2 ผู้ปกครอง/ผู้เลี้ยงเด็กแรกเกิดถึง 2 ปี ได้รับการส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 200 คน ✓

10. ตัวชี้วัดประเมินโครงการ

- 11.1 หญิงตั้งครรภ์ฝากครรภ์ครั้งแรกก่อน 12 สัปดาห์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
 11.2 หญิงตั้งครรภ์ได้รับการคัดกรองความเสี่ยงในการตั้งครรภ์และการคลอด โดยการซักประวัติและการตรวจร่างกาย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
 11.3 หญิงตั้งครรภ์ที่มีความเสี่ยงได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
 11.4 อัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว 6 เดือน (Exclusive Breast Feeding) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50
 11.5 เด็กแรกเกิดถึง 2 ปีได้รับการส่งเสริมและประเมินคัดกรองพัฒนาการเด็ก ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
 11.6 เด็กกลุ่มที่มีความเสี่ยงได้รับการติดตาม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

11. ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินงานตามโครงการ

- 12.1 อัตราทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม ไม่เกินร้อยละ 7
 12.2 ร้อยละของเด็ก 0 – 5 ปี มีพัฒนาการเด็กสมวัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 85
 12.3 ร้อยละของเด็ก 0 – 5 ปี สูงดีสมส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 52
 12.4 ครอบครัวของหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมอนามัยของแม่และเด็กได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม
 12.5 เครือข่ายการดำเนินงานและมีการบริหารจัดการร่วมกันในการแก้ไขปัญหาสำคัญด้านอนามัยแม่และเด็กในพื้นที่ โดยผ่านกลไกคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ ระดับตำบล และคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพงานอนามัยและเด็ก ระดับอำเภอ

แผนงานโครงการ
 ได้รับการตรวจสอบ และรับรองสำเนา โดย
 กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์.....
 งานตรวจสอบภายใน.....
 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา

12. ผู้รับผิดชอบโครงการ

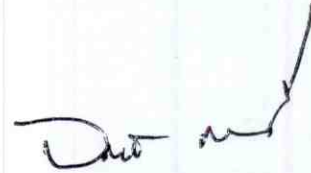
คณะทำงานอนามัยแม่และเด็ก เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอจุน

13. ผู้เขียนโครงการ

(นางวารุณี มีฉลาด)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

(นายจักราวดี สิริศิริสวัสดิ์)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

14. ผู้เสนอโครงการ

(นางประกายมาส ดอกหอม)

หัวหน้าฝ่ายเวชศาสตร์ชุมชน

15. ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายประสงค์ हालือ)

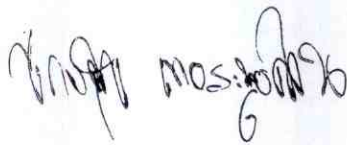
สาธารณสุขอำเภอจุน

(นายแพทย์สุกิจ ทิทธิพากร)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุน

16. ผู้อนุมัติโครงการ

(นายไกรสุข เพชรบูรณ์)

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพะเยา

แผนงาน/โครงการ

ได้รับการตรวจสอบ และรับรองสำเนา โดย

กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์.....

งานตรวจสอบภายใน.....

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา

ตารางการอบรมโครงการส่งเสริมสุขภาพเด็กและสตรีตั้งครรภ์ ๑,๐๐๐ วันแรกแห่งชีวิต

เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอจุน จ.พะเยา ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

วันที่ สถานที่

๐๘.๐๐ น. - ๐๘.๓๐ น.	ลงทะเบียน
๐๘.๓๐ น. - ๑๐.๓๐ น.	การปฏิบัติตัวเมื่อตั้งครรภ์...เพื่อลูกเกิดรอดแม่ปลอดภัย
๑๐.๓๐ น. - ๑๐.๔๕ น.	พักรับประทานอาหารว่าง
๑๐.๔๕ น. - ๑๒.๐๐ น.	นมแม่ดีที่หนึ่ง
๑๒.๐๐ น. - ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๐๐ น. - ๑๔.๓๐ น.	การเตรียมตัวเพื่อคลอดและการดูแลเด็กแรกเกิด
๑๔.๓๐ น. - ๑๔.๔๕ น.	พักรับประทานอาหารว่าง
๑๔.๔๕ น. - ๑๖.๐๐ น.	อาหารสำหรับหญิงตั้งครรภ์

แผนงาน/โครงการ
ได้รับการตรวจสอบ และรับรองสำเนา โดย
กลุ่มงานพัฒนาศาสตร์.....
งานตรวจสอบภายใน.....
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา

ตารางการอบรมโครงการส่งเสริมสุขภาพเด็กและสตรีตั้งครรภ์ ๑,๐๐๐ วันแรกแห่งชีวิต

เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอจุน จ.พะเยา ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

วันที่ สถานที่

เวลา ๐๘.๐๐น. - ๐๘.๓๐ น.	ลงทะเบียน
เวลา ๐๘.๓๐น. - ๑๐.๐๐ น.	ส่งเสริมเด็กไอคิวดี อีคิวเด่นด้วยกิจกรรม กิน กอด เล่า เล่น เต็ม วาด
เวลา ๑๐.๐๐น. - ๑๐.๑๕ น.	พักรับประทานอาหารว่าง
เวลา ๑๐.๑๕ น. - ๑๒.๐๐ น.	ส่งเสริมเด็กไอคิวดี อีคิวเด่นด้วยกิจกรรม กิน กอด เล่า เล่น เต็ม วาด (ต่อ)
เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
เวลา ๑๓.๐๐น. - ๑๔.๓๐ น.	การสร้างวินัยเชิงบวกในเด็กปฐมวัย
เวลา ๑๔.๓๐ น. ๑๔.๔๕ น.	พักรับประทานอาหารว่าง
เวลา ๑๔.๔๕ น. - ๑๕.๓๐ น.	อาหารตามวัย ๑,๖๐๐ วันแรกของชีวิตเพื่อเด็กสูงดีสมส่วน
เวลา ๑๕.๓๐น. - ๑๖.๓๐น.	การดูแลสุขภาพปากและฟันเด็กปฐมวัย

แผนงาน/โครงการ
ได้รับการตรวจสอบ และรับรองสำเนา โดย
กลุ่มงานพัฒนาศาสตร์.....
งานตรวจสอบภายใน.....
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา